

Naročnina listu: ==
 Celo leto . . . K 10.—
 Pol leta . . . " 5.—
 Četrt leta . . . " 2.50
 Mesečno . . . " 1.—
Zunaj Avstrije: ==
 Celo leto . . . K 15.—
Posamezne številke
 :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računijo po 12 vinarjev
 od 6redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 ::: popust. :::
„Straža“ izhaja v pon-
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopold.

V Srbiji napredujemo.

Zavzeli važne hribe v Čer Planini. — Zavzeli v Podrinju kraj Kostajnik. — Na Rusko-Poljskem in ob spodnjem Sanu se ruski premoči umaknili. — V srednji Galiciji in severno od Karpatov se držimo in korakoma napredujemo. — Na francosko-nemškem bojišču nič posebnega. — V pomorski bitki pri Čilu Nemci zmagali. — Turki se pripravljajo na boje z Rusi v Kavkazu in z Angleži v Egiptu.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, 8. novembra.

Nemška armada na severnem Rusko-Poljskem se je, kakor pravijo ruska poročila, na novo razvrstila za reko Warta (v poljskem okrožju Kalisz ob meji nemške pokrajine Poznanjsko). Ruska armada je došla že do črte Woławek—Leczyca—Potrkow. — Pričakujejo se važni dogodki.

Na južnem Rusko-Poljskem se razvršča avstrijska Danklova armada v nove postojanke. Sovražnik je včeraj sledil naši armadi samo s kavalerijo in z manjšimi raznovrstnimi četami. Glavna sila ruske armade je obstala v prostoru med mestoma Kielce—Osiek (na izhodni strani izliva reke Wysloka v Vislo), kjer se je utaborila v močne okope.

Vsled ruskega prodiranja na južnem Rusko-Poljskem severno od Visle se je odločilo naše armadno poveljstvo, da je umaknilo ob spodnjem Sanu stoječe avstro-ogrske čete in jih zbira v novem prostoru južno-zahodno od Sana. Tukaj smo se odtrgali sovražniku brez vsake težave.

Kakor rečeno, se je naša armada ob spodnjem Sanu iz ozira na izpremenjen položaj na Rusko-Poljskem — in samo iz tega ozira — nekoliko umaknila, to se pravi, nekoliko premaknila svoje postojanke pri Sandomerzu in Razwadowu. Sicer pa se v Galiciji nismo niti za ped umaknili. Severno in južno od Przemysla, kakor tudi ob Dnjestru in Prutu, smo obdržali svoje postojanke, ponekod se celo nekoliko pomaknili naprej. Tudi na Rusko-Poljskem se je glavna ruska sila obrnila proti armadi nemškega generala Hindenburga, da se je moral premoči umakniti, dočim se je naš avstrijski general Dankl umikal s tako izborno disciplino, da se je mogel celo dvakrat, pri Radomu in Lysigori, postaviti ruskim četam v bran ter jih primoral, da niso mogle motiti Hindenburgovega umikanja. S ponosom smemo pribiti, da naši avstrijski generali niti za las ne zaostajajo za Hindenburgom, ki se je pri mazurskih jezerih tako spretno ustavljal ruske-
mu navalu.

Nova razvrstitev.

Dunaj, 6. novembra.

Namestnik načelnika avstrijskega generalnega štaba uradno razglša:

Včeraj na severni bojni črti (proti Rusom) ni bilo bojev.

Naša armada je na nekaterih mestih bojne črte kljub krajevno ugodnemu položaju prepustila nekaj ozemlja Rusom. Ta prepustitev od naših čet zasedenega ozemlja sovražniku je le začasna in je utemeljena z ozirom na celokupen položaj naših armad, ki stojijo proti Rusom.

Kako je v glavnem ruskem vojnem stanju.

Iz Londona se poroča: Vojni poročevalec lista „Times“, ki se nahaja v glavnem ruskem vojnem stanju, poroča o svojih utisih sledeče: Glavni vojni stan velikanske ruske armade se nahaja v majhnem mestecu zahodne Rusije. V železniških vozovih je tam nastanjenih okrog 100 ruskih častnikov, ki tvorijo ruski generalni štab. Več sto milj proč se pa razteza velikanska ruska bojna črta, ki je vsa brzojavno zvezana z generalnim štabom. Vojnega poročevalca so predstavili velikemu knezu Nikolaju Nikolajeviču, ki je vrhovni poveljnik ruske armade. Vojni poročevalec ga opisuje kot moža velike in vitke postave. Njegova resnost in velika priprostost napravi na vsakega globok utis. Tudi življenje v glavnem ruskem vojnem stanju je skrajno priprosto. Le na nekaterih zunanjih znakih je razločevati generala od naj-

nižjega člana generalnega štaba. V ruskem generalnem štabu se nahajajo trije ruski veliki knezi. Tudi v glavnem ruskem vojnem stanju je uživanje opojnih pijač strogo prepovedano.

Hud in zgoden mraz v Rusiji.

Kodanj, 4. novembra.

Upanje Rusov in Angležev, da bi čez Arhangelsk (zaliv Belega morja) zamogli do decembra zamenjati med seboj različno blago, se je izjalovilo. Na Belem morju je nastal hud mraz. Dne 27. oktobra je bilo v Arhangelsku zjutraj 4 stopinje mraza, dne 28. oktobra že 5 stopinj. Če bo šlo tako naprej, bo Belo in Sev. morje kmalu tako zamrznjeno, da ladje ne bodo mogle pluti. In proti mrazu ne izda nobeno še tako moderno angleško sredstvo. Rusija bo potem od svojih zaveznikov kmalu odrezana. Tudi v Petrogradu in Kronstadtu je že potrkala zima na duri. Dne 27. oktobra je toplomer kazal v Petrogradu 2 stop. pod ničlo. Ne bo dolgo, ko bodo ruske ladje za več mesecev zaprte v pristanišče Kronstadt.

Pomorska bitka ob Čilu.

Maribor, 9. novembra.

Angleži dosedaj na morju nimajo sreče. Več stoletij že ni prišla ob angleško obal nobena sovražna ladja, a majhnemu oddelku nemške mornarice se je to posrečilo, ko je priplul pred Yarmuth ter porazil angleške ladje. Z ozirom na moč angleškega brodogoja je seveda angleška izguba pri Yarmuthu brez vsakega pomena, a presenetilo je celi svet in seveda tudi Angleže, da se je Nemcem posrečilo v kljub angleški čuječnosti priti ob sovražno obal. Držnost in spretnost nemške mornarice je na vsak način večja kot angleška.

Sedaj pa zopet nemški poraz pri Čilu! Angleške ladje so ob Čilu pričakovale japonske ladje, da bi šle združene proti onim nemškim ladjam, ki niso ob izbruhu vojske mogle več v domovino in križarijo v južnoameriških vodah. Toda nemške ladje so izvedele za to nakano in se spustile takoj v boj, predno so došli Angležem Japonci na pomoč. Angleži so poraženi! Nemci so zopet doprinesli dokaz, da so spretnější in drznejši.

Tri nemške križarke v Santiagu de Chile.

V Santiagu de Chile sta došli nemški oklopni križarki „Scharnhorst“ in „Gneisenau“ in mala križarka „Nürnberg“. Ladje sta obiskala nemški poslanik in nemški konzul. Nemci so nato naložili potrebne zaloge v ladje. Madridski list „Imperial“ poroča iz Teneriffe, da je močno angleško brodogoja odplulo proti Kapstadtu.

Pomorska bitka ob morski obali Čila.

Berolin, 6. novembra.

Po angleškem uradnem poročilu so v bitki 1. novembra ob morski obali južnoameriške ljudovlade Čile potopile nemške križarke angleško križarko „Monmouth“, ter težko poškodovale križarko „Good Hope“. Poškodovana je bila tudi majhna angleška križarka „Glasgow“. Bitke so se udeležile sledeče nemške križarke: „Scharnhorst“ in „Gneisenau“, in nadalje majhne križarke „Nürnberg“, „Leipzig“ in „Dresden“. Domneva se, da so ostale nemške križarke nepoškodovane.

Kodanj, 6. novembra.

Londonski listi poročajo, da se je v bitki ob obali Čila potopila tudi angleška križarka „Good Hope“. Upa se pa, da so rešili posadko.

Angleško poročilo.

London, 6. novembra.

Londonski list „Times“ opisuje morskot bitko ob obali Čila v južni Ameriki sledeče: Štiri nemške križarke, med njimi „Scharnhorst“ in „Gneisenau“, so dne 1. novembra po noči napadle pri otoku „S. Maria“ ob morski obali Čile v južni Ameriki angleške križarke „Good Hope“, „Monmouth“, „Glasgow“ in „Otranto“. Boj je trajal eno uro. Križarka „Good Hope“ je bila tako poškodovana, da je morala odpluti. Tudi križarka „Monmouth“ je skušala v temi zbežati, ker je bila istotako močno poškodovana. Toda majhna nemška križarka jo je zasledovala in jo potopila. Ker je bilo morje viharno, niso mogli spustiti na morje rešilnih čolnov. Meni se, da sta bili poškodovani tudi križarki „Glasgow“ in „Otranto“, toda ker sta pluli z veliko brzino, se jima je posrečilo uteči. Nemške križarke niso bile težko poškodovane. Ranjena sta bila dva pomorščaka na nemški križarki „Gneisenau“. Smatra se, da je utonila vsa posadka angleške križarke „Monmouth“, ker je še skušala v zadnjem hipu potopiti nemško križarko.

Podrobnosti o pomorski bitki ob obali Čila.

London, 6. novembra.

List „Times“ prinaša sledeče podrobnosti o pomorski bitki ob obali države Čile: Oklopna križarka „Good Hope“ je vozila takrat, ko so jo videli nazadnje, s polnim parom proti obrežju. Meni se, da je v bitki težko poškodovana, trčila na skalo, vsled česar je upati, da se je rešila njena posadka. Angleške križarke so odplule dne 1. novembra z namenom, da zasledujejo nemške vojne ladje. Poslednje so se spustile takoj v boj. Zdi se, da angleške vojne ladje niso priplule tako blizu nemškim, da bi bile mogle oddati dobre strele. Križarka „Monmouth“ se je borila tako dolgo, dokler ni bila od krogel popolnoma prevrtana, nakar se je potopila. Krogel iz težkih topov nemških križark so zadeli vselej tako sigurno, da se je čuditi. Na angleški križarki „Good Hope“ je večkrat izbruhnil ogenj. Ves gornji del križarke so odstrelile krogle nemških ladij, tako da ni bil nobeden top več za rabo. Končno je odplula križarka „Good Hope“ proti obali, med vožnjo je pa uhajala voda v ladjo. Videlo se je, da se je začela že potapljati. Tudi križarka „Glasgow“ je bila zelo poškodovana in je zbežala v Coronel. Križarke „Gneisenau“, „Scharnhorst“ in „Nürnberg“, ki se nahajajo v pristanišču v Valparaizu, niso bile močno poškodovane in bodo v kratkem zapustile pristanišče. Zunaj pred pristaniščem je pa videti ob nemški križarki „Leipzig“ in „Dresden“, kakor tudi štiri druge oborožene ladje za prevažanje blaga.

Križarka „Good Hope“ je bila velika angleška oklopna križarka, koje tonaža je znašala 14.300 ton. Dolga je bila 152 m in široka 21.7 m. Vozila je z brzino 23 morskih milj v eni uri. Oborožena je bila z 2 topovoma kalibra 23 cm, z 16 topovi kalibra 15 cm in z 12 topovi kalibra 7.6 cm. Njena posadka 900 mož.

Oklopna križarka „Monmouth“ je zgrajena leta 1901, tonaža znaša 9950 ton, brzina 24 morskih milj, oborožena je z 14 topovi 15 cm, s 6 topovi 7.6 cm, s 3 4.7 cm kalibra in 3 strojnimi puškami. Posadka 540 mož.

Emden na delu.

Neapolj, 6. novembra.

Parnik „Roma“ poroča, da je nemška križarka „Emden“ zopet potopila dva parnika, potem ko jima je odvzela živila in premog.

Nemški podmorski čolni prežijo na Angleže.

Rotterdam, 4. novembra.

List „Courant“ piše: Nemški podmorski čolni prežijo na norveški morski obali na angleške ladje. Norveški parnik „Nidoton“ je srečal neki podmorski čoln, ki pa je takoj izginil, ko je spoznal, čegav je parnik.

Avstrijski uslužbenci na angleških ladjah.

Angleška admiraliteta je sklenila odpustiti vse avstro-ogrsko uslužbenke na ladjah.

Novi japonski dreadnoughti.

„Frankfurter Zeitung“ piše: Japonci poročajo, da so spustili v morje tri nove naddreadnoughte. In vsak ima 30.000 ton.

Turčija-Rusija-Francija-Anglija.

Maribor, 8. novembra.

Turčija se bo morala vojskovati na suhem in na morju. Na suhem pridejo pač samo Rusi in Angleži v poštev, Francija ima komaj za svoje bojevanje z Nemci vojaštva dovolj. Ali pridejo Rusom in Angležem res tudi Japonci na pomoč, o tem se danes ne ve nič gotovega. Verjetnejše, se nam zdi, da ne pridejo, kajti Angleži in Rusi se morajo opravičeno bati, da Japonci ne bi več dali iz rok, kar so si priborili. Japonci rabijo novega ozemlja za svoje ljudi in za svojo trgovino, za to se jih je trebalo. Dosedanji boji na suhem še nimajo nobenega pomena, to so le majhne praske obmejnih posadk. Armade se še zbirajo in čez nekaj časa se lebo prišlo do resnice. Prvotne vesti, da je tudi še Perzija nastopila proti Rusiji in Angliji, niso zanesljive, kajti druga poročila zopet pravijo, da se je odločila za nepristranost.

Na morju kaže Turčija veliko drzne koraje. Zdi se, kakor da bi s svojim naglim nastopom v Črnem morju rusko brodogeje popolnoma presenetila in vsaj za hip užugala. Neovirano je lahko obstreljevala obmorska mesta ob črnemorski obali. Zana-prej bo to bržkone težje šlo, ker se bo rusko brodogeje gotovo zbralo in stalo na straži.

Francija napove Turčiji vojsko.

Bordeaux, 6. novembra.

Francosko zunanje ministrstvo razglša: Radi sovražnega dejanja, ko je turško brodogeje napadlo francosko trgovsko ladjo in povzročilo smrt 2 Francozov ter težko poškodovalo francosko ladjo in ker se še nemško odposlanstvo v turški armadi in mornarici ni odstranilo, kar bi edino odvrnilo veliko odgovornost, katero si je sedaj nakopala Turčija, smatra Francija za svojo sveto dolžnost, da izjavi, da se nahaja odslej med Turčijo in Francijo vojno stanje.

Zopetno obstreljevanje Sebastopola.

Kodanj, 6. novembra.

Po pariških poročilih se je pred Sebastopolom prikazala turška bojna ladja in zopet obstreljevala mesto. Obstreljevanje se v trenutku nadaljuje.

Ruske priprave v Kavkazu.

Rotterdam, 6. novembra.

Neki holandski učenjak, ki je bil meseca avgusta letošnjega leta na Kavkazu in se je sedaj od tam vrnil domov, pripoveduje, da so Rusi že v polju zbirali močne oddelke svojih čet na Kavkazu. — Rusi so se izgovarjali, da radi tega zbirajo na Kavkazu armado, ker se bojijo, da bi izbruhnila preku-eija.

Na Kavkazu tre.

Položaj v pokrajini Kavkaz je zelo resen. Ko je namestnik ruskega carja razglasil vojsko med Rusijo in Turčijo, je nastalo po celi pokrajini veliko razburjenje. Med mohamedanskim prebivalstvom je začelo vreti. Ko se je razglasil preki sod, so oblasti dale takoj zapreti več sumljivih oseb. Tajna zveza, ki dela na to, da se reši Kavkaz izpod ruskega jarma, dela z vsemi silami. V mestih Tiflis, Batum in Baku so se po ulicah vršile burne prireditve in nastopi zoper Rusijo. Vojaštvo je te nastope s silo zadušilo.

Rusija v Kavkazu.

Berolinski listi poročajo, da se je Rusija v Kavkazu že takoj ob izbruhu evropske vojne, pripravila na morebitni spopad s Turčijo. Mesto Kars, južnozapačno od Tiflisa, je središče ruske obrambne črte proti Turčiji. Iz Kavkaza niso odšle skoraj nobene čete na evropsko bojišče, ruska armada v Kavkazu je torej zelo močna. Že začetkom meseca avgusta so postavili Rusi v Batumu težke obrežne baterije.

Ruska kavkaška armada šteje tri zборе, to je, 32 polkov infanterije, 8 divizij kavalerie, 6 brigad lahke, 17 brigad gorske artilerije, 12 možnarskih baterij ter precejšnjega števila tehničnih čet. Sila cele ruske kavkaške armade se ceni na 130.000 mož. A razven tega se nahaja ob meji še posebni, kakih 5 tisoč mož broječi zbor posebej izvežbanih graničarjev. Opirališče ruske kavkaške armade tvorijo trdnjave, katerih je pet. Najmočnejša je Kars, ki leži 75 km od meje. Severoizhodno od Karsa se nahaja

Aleksandropol, 80 km severno od Aleksandropola pa Tiflis. Manjšega pomena je Tiflis. Ob Črnem morju je Batum kot vojno пристanišče močno utrjen. Po sodbi nemških vojaških krogov so ruske postojanke v Kavkazu jako ugodne in turška napadalna armada bi morala šteti vsaj 150.000 do 200.000 enakovrednih vojakov, da Ruse z uspehom napade.

Angleška in Egipt.

Odkar je Angleška zavladovala v Indiji, je obračala svoje poglede v Egipt in v trenutku, ko je bil odprt Sueški kanal, je bil storjen že (tudi sklep, da spravi Egipt pod svojo oblast. Priliko za to so ji dali notranji nemiri, ki so nastali v Egiptu l. 1882. Takrat je Angleška kot izvrševalec evropske volje zasedla Egipt. Reklo se je sicer, da samo začasno, ali pokazalo se je kmalu, da se pripravlja Angleška prav načrtoma na osvojenje. Egipt naj bi ne bil samo velika opora za angleško gospodstvo nad Indijo, ampak tudi podlaga za zavojevanje največjega dela Afrike. Osvojenje Egipta je dala smelemu angleškemu spekulantu Cecilu Rhodesu povod, da je začel delati na ustanovitvi velikanske notranjefriške nasebine (kolonije), ki bi od Egipta segala do Kaplandije. V smislu tega načrta so začeli Angleži kolonizirati (naseljevati) Rodesijo in druge dežele v južni Afriki, kar je osamilo Bure in raztegnilo angleško gospodstvo do Njase. Kmalu nato je sledilo zavojevanje Sudana in spor s Francijo zaradi Fašode. Ta spor se je poravnal potom pogodbe, s katero sta si Angleška in Francija razdelili najbolj jima prija-joče pokrajine v Afriki, vsled katere pogodbe je odpadla zadnja ovira angleškemu gospodstvu v Egiptu. Ko sta bili še zavojevani burski državi v južni Afriki, je bil dosežen cilj angleškega svetovnega gospodstva. Za Angleško je Egipt glavna opora za gospodstvo nad Indijo in Afriko in vedno je pazila, da je imela v Egiptu pooblaščenca, ki so znali povečevati angleški vpliv in skrbeti, da se pripravijo pogoji osvojitve. Eden najznamenitejših njenih zastopnikov je bil sedanji angleški vojni minister lord Kitchener. Utrdil je Egipt na vse strani, na morju in na kopnem in te trdnjave se bodo sedaj dobro izrabile. Že več let je bilo vse pripravljeno za osvojitve, vendar je Angleška proglasitev do sedaj odlašala, ker ni hotela mohamedanskega sveta razburiti. Sedaj, ko je nastala vojna, je Anglija izvršila svoj že zelo stari načrt in je Egipt proglasila za svojo last.

Angleži utrjujejo Sueški prekop.

List „Berliner Tagblatt“ poroča iz Rima: Neki italijanski parnik, ki je plul skozi Sueški prekop, je videl, kako so angleške in indijske čete na egiptovski strani prekopa delale strelske okope in utrjevale breg z boječo žico. Na vsakih 100 metrov pa stavijo Angleži trdnjave, na katerih bodo postavili težke topove.

Turške čete, ki stojijo na drugem bregu prekopa, štejejo 80.000 mož.

Angleški porazi na Sinajskem polotoku.

Carigrad, 6. novembra.

Turški listi poročajo z velikim veseljem, da so turške čete na več mestih pregnale Angleže s Sinajskega polotoka. (Sinajski polotok leži na severnem koncu Rudečega morja.)

Turška železnica vozi že do mesta Maan (na Sinajskem polotoku) turško vojaštvo. Iz tega je razvidno, da nameravajo Turki preko Rudečega morja udreti v Egipt in tam podžgati upor zoper Angleže.

Kako sodijo Rusi o vojni s Turčijo.

Berolin, 5. novembra.

Ruski vojaški strokovni izvedenci računajo z možnostjo, da utegne Turčija izkreirati eden armadni zbor ob obrežju Črnega morja. Menijo pa, da bi ruske čete ta turški armadni zbor brez težav in prav lahko uničile. Če bi pa hotela Turčija izkreirati večje število svojih čet, bi morale to zabraniti ruske vojne ladje. V Transkavkaziji so se Rusi prav dobro pripravili za napade Turkov. V Petrogradu računajo, da šteje vsa turška armada 500.000 mož. Turška država pripravlja baje eno armado za prodiranje v Egipt. V tej armadi se nahajajo tudi Beđinci in pa moslimski prostovoljci. Tudi v Siriji in Palestini bo postavila eno armado, ki bo razvrščena ob železniški progi Damask—Maan.

Rumunija se otresa Rusije.

Pred kratkim je došel v Bukarešto prejšnji ruski poslanik na Dunaju, Šebeko, da izrazi v carjevem imenu kralju Ferdinandu sožalje radi smrti kralja Karola. Šebeko pa je ob enem izročil na rumunskem dvoru carjevo naročilo. Kakor je izvedel list „Osmanischer Lloyd“ iz zanesljivega vira, je ruski poslanik Šebeko oddal imenom svoje vlade rumunski vladi sledečo spomenico:

„1. Ruska vlada je izvedela, da se iz Rumunije pošilja žito in moka v Nemčijo in Avstrijo. Ako je ta domnevana vest resnična, je Rumunija prelomila svojo nevtraliteto. Rusija torej poziva Rumunijo, naj te pošiljave takoj ustavi.“

2. Rusija bo v slučaju, ako se odloči Rumunija, da izvrši svojo mobilizacijo v korist Rusije, odstopila Rumuniji Bukovino, katero ima sedaj Rusija zasedeno.

3. Rusija poziva Rumunijo, naj dovoli, da se sme iz Rusije po njenem ozemlju in po Donavi prevažati vojne potrebščine v Srbijo.

4. Rusija zagotavlja, da bo gledala na to, da ostanejo v veljavi mirovni pogoji, ki so se sklenili po

zadnji balkanski vojski v Bukarešti in da ostane ozemlje Dobrudža, ki so jo po sklenjenem miru morali Bolgari podstopiti Rumuniji, zanaprej v rumunski lasti. Kot protiuslugo pa zahteva Rusija, da Rumunija ne zabranjuje in ne otežkuje pošiljatev streliva za Srbijo, katerega zahteva je bila zapopadena že v prej omenjenih mirovnih pogojih.

5. Rumunija naj ima svoje čete čim prej pripravljene, da takoj udarijo. Rusija bo na bolgarski napad, ki se v tem slučaju pričakuje, odgovorila z napadom na bolgarska pristanišča Burgas in Var-na.“

Ta ruska spomenica se je izročila rumunski vladi v trenutku, ko še ni bilo gotovo, ali bo ostalo ministrstvo Bratiau, ki je po smrti kralja Karola dalo svojo ostavko, na krmilu ali ne. Ko je kralj Ferdinand naznanil ministrstvu, da ga obdrži v službi, so se ruski predlogi preresetavali v ministrskem svetu, nakar je vlada dala ruskemu odposlancu odklonilen odgovor. Rusiji se je ob enem naznanilo, da bo tudi novi kralj vstrajal pri nevtraliteti Rumunije, katero je umrl kralj Karol tako skrbno čuval.

Razpor med Rusijo in Kitajsko.

Iz Carigrada poročajo: Razmerje med Rusijo in Kitajsko postaja vedno bolj napeto. Kitajska je prepovedala izvoz žita v Rusijo. Splošno mnenje je, da je Kitajska s svojimi pripravami za vojsko gotova in da bo sedaj v Petrogradu in Tokiu odločno nastopila. Med Mongolsko in Kitajsko se pripravlja sporazum. Mongolska obeta vojno pomoč za slučaj vojske z Rusijo in Japonsko.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Maribor, 8. novembra.

Proti Srbom sedaj živahno napreduje mo. Po zavzetju Šabca prodirajo avstrijske čete iz pokrajine Mačva v pokrajino Podrinje. Zadnje dni pretečenega tedna smo zasedli dve važni srbski postojanki: Cer Planino in utrdbi pri Krupanjah. V teh bojih so naši ujeli 1700 Srbov. Če pogledamo na zemljevid, vidimo, da se pomikana naša armada od severne in zahodne strani proti važnemu srbskemu mestu Valjevo. Srbi so se pred Valjevim zakopali v močne okope.

Prodiranje v Srbijo.

Gračec, 6. novembra.

List „Grazer Tagblatt“ prinaša sledeče, uradno pregledano poročilo iz Budimpešte: Naše čete so zavzele betonske, močno zavarovane srbske okope ob desnem bregu Save na južni strani Šabca. Srbi so se umaknili dalje v Srbijo. O omenjenih okopih ob Savi so Srbi sodili, da se jih Avstrijci ne bodo mogli polastiti. Naša artilerija pa je te srbske postojanke tako srečno obstreljevala, da je imela naša infanterija s Srbi, ki jih je nekaterikrat naskočila, lahek bpravek. V noči od torka na sredo (dne 4. novembra) so Avstrijci zasedli tudi srbsko mestoce Princinovič (južno od Šabca).

Srbi obstreljujejo Zemun.

Zemun, 6. novembra.

Srbi neprestano obstreljujejo donavsko obrežje pri Zemunu. Vsak večer razsvetijo levi breg Donave z metalcem luči. Kakor hitro opazijo Srbi kako gibanje naših čet, začnejo takoj streljati na našo stran. V mestu Zemunu še srbske krogle niso napravile posebne škode. Srbski oddelki so že večkrat na čolnih prišli na Ciganski otok, ki leži v Donavi pred Belgradom. A Avstrijci so Srbom na tem otoku napravili velik strah. Neopaženo so prepeljali naši na ta otok več sodčkov bencina in petroleja. Ko so Srbi zopet prišli na otok, so naši z dobronamerjenimi streli zažgali bencin in petrolej. Srbi so takoj zbežali nazaj na srbska tla in si ne upajo več nazaj.

Bog kaznuje sovražnike Bolgarov.

Sofijski list „Dnevnik“ poroča iz Belova: Bolgarski kralj Ferdinand je dne 2. novembra na vožnji v Plovdiv na postaji Belova se četrt ure pogovarjal s tamošnjim meščanom Jukowim. Kralj je v tem pogovoru med drugim tudi rekel: „Glejte, ljubi Jukow, kako kaznuje Bog naše sovražnike drugega za drugim!“

Železniški promet med Srbijo in Bolgarijo prekinjen.

Berolin, 4. novembra.

„Tageblatt“ poroča iz Odrina: Od včeraj, dne 3. oktobra, je železniški promet med Srbijo in Bolgarijo prekinjen.

Nemško-francosko bojišče.

Maribor, 9. novembra.

Na celi dolgi bojni črti od severno-francosko-belgijske morske obali notri do švicarske meje trajajo trditvi boji z nesprenjeno silo naprej. Nasprotniki si trgajo iz rok vsako ped zemlje in posamezni kraji kar po večkrat na dan menjajo svoje osvaja-oe. Posebno ljuti boji se bijejo za Ypres, Lille, Arras in Soissons. Med Verdunom in Toulom odbijajo

Nemci uspešno vse francoske napade, istotako v Vogezih. Nemci prodirajo sicer polagoma, toda stalno.

Uradno poročilo o stanju nemških armad.

Berolin, 6. novembra.

Iz velikega vojnega stana z dne 6. oktobra se poroča:

Prodiranje nemških čet severno-zahodno in južno-zahodno od Ypresa je bilo uspešno. Tuđi pri La Basse severno od Arrasa in v gorovju Argonnen so napredovale naše čete.

Nemške čete so zavzele važno opirališče Bois Brule južno-zahodno od St. Mihiela. Francozi so imeli težke izgube.

Na izhodnem bojišču se ni pripetilo nič pomembnega.

Angleški feldmaršal French ponesrečil.

Berolin, 4. novembra.

Berolinski list „Lokalanzeiger“ poroča, da je pred nekoliko dnevi ponesrečil feldmaršal French, vrhovni poveljnik angleških čet na Francoskem, ko je v avtomobilu zasledoval gibanje angleških čet. Točasno še ne more osebno izvrševati vrhovnega poveljstva.

Nemci zasedli nekaj višin pred trdnjavo Ypern.

Frankobrod, 4. novembra.

Iz Pariza poročajo, da Nemci zadnje dni veliko svojo napadalno silo osredotočujejo proti Yperau, ker je napadanje zahodne črte pri Nieuportu zaradi velikih povodnji vedno težavnejše. Ker Nemci od zahodne strani ne morejo priti v Ypern, silijo v polkrogu na to postojanko. Med mestoma Menin in Armentieres so Nemci zasedli več manjših višin, ki so na sicer ravnem bojišču zelo ugodne postojanke.

Kako daleč streljajo topovi?

V raznih nevojaških krogih se trdi, da strelja jo novi nemški topovi (42 cm) 44 km daleč, torej na približno daljavo Ljubljana-Zidani most. Profesor praškega vseučilišča, dr. Kučera, označuje to trditev za neutemeljeno. „Že s fizikalnega stališča je izključeno, da bi mogel kak naboj iz topa preleteti 44 km. Izstreljeni naboj popiše, kakor znano, parabolo. Ta parabola (prilika) je tem daljša, to je naboj se tem počasneje približuje tlom, čim večja je prvotna sila, s katero je bil izstreljen, oziroma čim večja je prvotna brzina, s katero zapusti naboj topovsko cev. Da bi mogel preleteti 40.000 metrov = 40 km, bi morala znašati njegova začetna brzina vsaj 2000 m v sekundi. Največje tozadavne uspehe se je dosedaj doseglo pri Kruppovih topovih. Kruppov 15centimeterski možnar strelja 9 km daleč, naboj je 41 kg težak in razvija začetno brzino 380 m v sekundi; havbica kalibra (premera) 28 cm donese do 9900 m, naboj je 45 kilogramov težak in ima začetno brzino 335 m. Posebna 15centimeterska havbica z 41 kg težkim nabojem in začetno brzino 640 m pa doseže 14.500m. Naboj mora na svojem potu premagati znatni zračni odpor. Ako je brzina trikrat večja, je zračni odpor 27-krat močnejši. Poleg zračnega odpora pa ovirajo let naboja tudi prazni zračni prostori, ki se pojavljajo za letečim strelom in ki potrebujejo silno mnogo sile. Tudi zračne razmere, kakor tlak, vlažnost in toplota ter končno velikost, teža in oblika naboja uplivajo na njegovo pot po zraku. Doseg naboja se da v glavnem povečati le s povečanjem prvotne brzine. Prvotna brzina pa je tem večja, čim močnejše sile uplivajo na naboj in čim dalje uplivajo. Reče se lahko, da strelja top tem bolj daleč, čim daljša je njegova cev. V tem oziru pa so dane gotove meje, ki jih ni mogoče prekoračiti, ravno tako, kakor se da jakost in množina razstreljivih snovi stopnjavati le do gotove točke, ker je trdnost in jakost snovi same tudi zelo omejena. Končno se odpor zraka in brzina strela izenačita in stopnjevanje brzine ne more več zmanjšati, oziroma povečati daljave, katero preleti naboj. V zadnjih letih so iskali učenjaki druge načine za izstreljevanje nabojev. Profesor Birkeland je pred tremi leti predlagal napravu elektromagnetnega topa. Njegova misel pa ni imela uspehov in tudi električni top bi ne premogel večjih daljav. Prof. Kučera sodi iz vsega tega, da se mnogo večje daljave kakor jih prelete naboji že sedaj znanih topov, sploh ne dajo doseči. — Artileristični krogi sodijo, da tudi 42centimeterski top ne more premagati večje daljave kakor približno 14 km.

Zenski vojak.

Pretečeno nedeljo popoldne je vzbujala v Zagrebu velikansko pozornost ženska v vojaški obleki. Na glavi je imela čepico, ob strani bajonet s podčastniškim portepejem, bluzo s po dvema zvezdama na obeh straneh ovratnika, sicer pa v ženskem krilu. Množica je rastla in rastla, da je končno ženski vojak moral pobegniti v neki kinematograf (gledališče), da se je rešil radovednosti množice. Stvar pa je bila taka. Infanterist Falica je moral kot nadomestni pričuvnik pod orožje. Njegova žena se na noben način ni hotela ločiti od njega in je prosila dovoljenja, da sme z njim v vojno. Vojaško poveljništvo je dovolilo, da se sme Štefica Falica uvrstiti v armado, in tako se je žena ob strani svojega moža udeležila vseh bojev ter je bila končno s svojim možem vred ujeta. Posrečilo se jej je pa, da je pobegnila, še predno so jo mogli prepeljati z drugimi ujetniki v Niš, dočim so njenega soproga prepeljali tjakaj. Vrnila se je k svojemu oddelku in je bila nato v Banjaluki za svojo hrabrost povišana v korporala in premeščena v Petrinjo. V Zagreb je prišla le mimogrede ter se sedaj zopet vrnila v Petrinjo.

Ranjenci zbijajo šale.

V groznem vzdušju vojaških bolnišnic cvetijo tuđi zlate šale. Neki brnski list je nabral v tamkajšnjih bolnišnicah nekaj veselih prizorov:

Na postelji leži težko ranjen deseterik Rusin. Gođi se mu že precej dobro, navzlic temu pa ima o-braz silno skrbno naguban. Zdi se, da misli vedno na neko jako važno in resno stvar. Ogovorim ga. „Kaj te pa tako skrbi?“ „Veš, tovariš, izgubil sem pri Lublinu nogo. Ostala je tam.“ — „To bi težko našel“, mu pripomnim. — „Seveda težko. Vrag vzemi nogo. Toda ostala je tam s škornjem. Stvar je namreč ta. V škornju sem imel hranjen svoj denar. Misliš, da ga bom dobil nazaj, ako se noga najde?“

Pešec vpraša poddesetnika: „Od koga si dobil pismo.“ — „Ne vem, kdo mi piše, pozabil se je podpisati. Pisave tuđi ne poznam. Mislim pa, da je to moj stric, kak tovariš, ali pa gostilničar domačega mesta.“ — „Zakaj?“ — „Ker pravi: Ako Ti je mogoče, prihrani si sedaj nekoliko denarja, da mi plačaš dolg.“

Za vojake-kadilce.

V mnogoštevilnih zasebnih pismih obžalujejo naši spodnještajerski vojaki, da na bojišču ni dobiti, kar bi v prostih urah imeli najrajši: cigarete, smotke, tobak, pipe, vžigalice itd. Bogata mesta in imoviti stanovi nabirajo vsepovsod za svoje vojake takih darov. Ne dopustimo, da bi naši spodnještajerski mladeniči in možje ne imeli tega, kar imajo drugi! Zato prosimo, da se po naših mestih, trgih in vaseh nabirajo za spodnještajerske vojake na bojišču, a tudi v bolnicah: cigarete, smotke, tobak, pipe, vžigalice ali pa tudi denar, s katerim se omislijo omenjeni predmeti. Vsak dar je dobrodošel!

Kar se nabere, naj se vpošlje na eno izmed podpisanih uredništev!

Nadalje so v ta namen darovali: Gospa Bogomila Pauer v Braslovčah veliko množino cigaret, č. g. Ivan Vogrinc, kaplan v Braslovčah 1000 cigaret. Gospica Tončka Hrašovec v Mariboru 1000 cigaret in gdč. Ludmila Polanec dve škatli cigaret; gospod Ignacij Zupanič, veleposestnik v Vajgnu pri Jaremini 5 K; tiskarniško osobje v Cirilovi tiskarni v Mariboru K 420; 3 slovenske kuharice K 328; dunajske Slovenke: gospica Luci Petrovič 2 K, Rezika Klemenčič 2 K, Fanika Vinkovič 2 K; Štefan Bornšek, grobokop, Gaberje 1 krono; Golob Lucija 2 K, Neimenovan 2 K; gdč. R. Bobisut škatljo cigaret, Jožek Radoličev daruje 1 škatljo cigaret za vojake »ker bi bil sam rad vojak« N. N. 50 v, Škorc Vinko 1 K, Jakob Čebašek, kaplan, Dobova 3 K; Janez Lančič, klepar, Gornja Radgona 3 K; Rezika in Amalija Uduč, Dunaj 2 K; Adela dr. Benkovičeva Celje 1100 cigaret z besedami: Za naše hrabre vojake, katerim bo gotovo tako ugajal dim tobaka, kakor dim smodnika. Za Vašo dobro misel hočem v tukajšnjih krogih po mogočnosti delovati! Franc Močnik, kaplan, Sv. Tomaž pri Ormožu 2 K, Dr. Fran Tiplič, zdravnik Sv. Lenart 1 zaboj cigaret.

Uredništvo „Straže“. — Uredništvo „Slov. Gospodarja“. — Maribor.

Neža Vežjak, kuharica 2 K za „Rudeči križ.“

Raznoterosti.

Vlč. km.-šk. župniške urade prosim za zao-stale statistične podatke o umetniških stroških pri cerkvah; za že prejete se iskreno zahvaljujem. Dr. Avg. Stegenšek.

Peščno skušnjo je naredil z izvrstnim uspehom g. Adolf Kosi ter je ob enem nastavljen kot poštni uradnik na eraričnem poštнем uradu na Zidanem mostu. Njegova sestra Pavla Kosi pa je napravila z odliko trgovinsko šolo v Budimpešti v večih jezikih; posebno se je odlikovala v nemški in ogrski stenografiji in v knjigovodstvu.

Pohvaljen orožnik. Orožniški stražmojster Pet. Lesjak v Loki pri Zidanem mostu je prejel v priznanje za uspešna rešilna dela pri nekem požaru javno pohvalo od deželnega orožniškega poveljstva.

Osmošolcem c. kr. gimnazije v Mariboru, ki so bili pozvani ali so se sami priglasili k vojaški službi, je bila z dovoljenjem naučnega ministrstva pri zrelostni izpraševalni komisiji, ki je zborovala dne 23. oktobra pod predsedstvom deželnega nadzor-nika dr. Thumserja, in dne 3. novembra pod pred-sedstvom gimnazijskega ravnatelja dr. Tominšeka, priznana zrelost za poset visokih šol; na podlagi tega spričevala so bili tuđi takoj sprejeti kot enoletni prostovoljci. Takih osmošolcev je 23; Slovenci med njimi so: Klemenčič Andrej, Kramberger Alojz, Šrol Martin, Šturm Jakob, Čremošnik Vinko (z odliko), Kanceler Anton, Loibner Rudolf, Šlander Jožef.

Šolski naredbeni list in njegova usoda. Štaterski deželni šolski svet je pozval svoj čas vse okrajne in krajne šolske svete, da si morajo naročiti „Šolski naredbeni list“ in plačevati letno 3 K za njega. Krajni šolski sveti so bili celo primorani po dva iztisa plačevati. Vse pritožbe glede teh bremen so bile zavrnjene. Učno ministrstvo je potrdilo naredbo deželnega šolskega sveta. Nekateri krajni šolski sveti so se proti tej naredbi učnega ministrstva pritožili na upravno sodišče, ki je razveljavilo naredbo učnega ministrstva in deželnega šolskega sveta. (Krajni in okrajni šolski sveti torej niso primorani naročevati in plačevati tega naredbenega lista, ker zamo-rejo deželne oblasti naročitev le priporočati, ne pa vsiljevati. Objava odlokov in zakonov se mora dostavi-ti brezplačno.

Pomožna akcija od strani vlade. Minister za javna dela, ekscelencija dr. Trnka, je sklical večkrat zadnje tedne odsek, ki se je posvetoval, kako bi država odpomogla delavcem v raznih pokrajinah, ki so brez dela. Sklenilo se je, da prične država v vseh okrajih, kjer je beda in ni zaslužka, z javnim delom, kakor s stavbami cest, uravnavo rek, zidavo železnice itd. Cesarski odlok določa tudi za podjetnike velike olajšave, kakor na primer, da ni treba polagati podjetniku vadija in kaveije, da se jim primerno z dovršenim delom tuđi odštejejo izplačila. Poslanci S. K. Z. se trudijo, da bi se pričelo tudi na Sp. Štajerskem vsaj v nekaterih krajih z nujnimi podjetji. Koliko bodo uslišane njih zahteve, se še sedaj ne ve; velika težava obstoji v tem, da dežela ne izplača ni-ti vinarja za ceste in regulacije.

Občinske volitve v Pivoli v mariborskem okraju in pri Mali Nedelji v ljutomerskem okraju so potrjene.

Nemška duhovščina na Koroškem. „Eucharistischer Priesterbund“ na Koroškem je izpremenil svoje ime v „Deutscher Priesterbund.“

Francija ostane brezbožna naprej. V francoskih bolnišnicah so strežnice dajale ranjenim vojakom svetinje. Ko je to zvedel vojni minister, je razposlal na vse bolnišnice sledečo okrožnico: „Opozarja se na to, da v mnogih bolnišnicah dajejo strežnice Rudečega križa ranjenecem svetinje in druge cerkvene stvari. Imam čast prositi, da se strežnice opozore, da morajo biti glede verskega stališča popolnoma nevtralne. Prosim, da se prepove delitev takih reči ranjenecem! — Tako! Francija niti svojim vojakom, ki so bili za domovino ranjeni, ne privoščij majhne verske tolažbe. Tudi sedanje strašne nesreče ne odpro Francozom oči.

*** Kako so lagali svobodomiselnici o katoličanih.** List „Kölnische Volkszeitung“ piše, da so na Španskem tamošnji svobodomiselnici ob izbruhu sedanje svetovne vojske po svojem časopisju raztrosili vest, da se je na svetovnem evharističnem kongresu v Lurdu sklenilo, da se mora pričeti z vojsko. Skoro vsa svobodomiselnica glasila so prinesla vest, da se je nemški cesar udeležil evharističnega kongresa v Lurdu preoblečen v župnika. Framasonska domišljija je šla celo tako daleč, da so širili vest, da je nemški cesar pregovoril tarbeškega škofa, naj mu ta izroči cerkveno premoženje in zaklade, ki so se zbrali v Lurdu. S tem denarjem je baje Nemčija začela vojsko.

*** Junaški čin člana katoliške mladeniške organizacije.** Ivan Pohl, član katoliškega mladeniškega delavskega društva v Cvitavi na Moravskem, ki je bil l. 1913 poklican pod orožje in je bil pred izbruhom vojske povišan v korporala, se je udeležil dosedaj že 17 bojev. V zadnjem boju je bil ranjen v pljuča in pa desno stegno. Ivan Pohl se je posebno odlikoval s tem, da je kot vodja neke patrolje, ki je štel samo 3 može, ujel 70 Rusov, med njimi tudi enega majorja. To je bil naravnost predrzen čin. Iz zasede je Pohl tako nenadoma napadel Ruše, da so kar položili orožje. Ko je prignala maloštevilna avstrijska patrolja 70 Rusov v avstrijski tabor, je nastalo pri domobranskem polku št. 13, pri katerem je služil Pohl, radostno presenečenje. Mlademu junaku so celo višji častniki čestitali. Rani se Pohl dobro celita. Vrl dečko ima zagotovljeno visoko odlikovanje.

Ranjeni slovenski častniki: nadporočnik domobranskega pešpolka št. 26 Emil Vodopivec, rezervni kadet pri domobranskem pešpolku št. 26 Maks Vogrin in nadporočnik domobranskega pešpolka št. 26 Ernest Zupane. Imenovani so bili ranjeni v bojih v Galiciji.

Vojni kurat Rajmund Bratanič piše svojemu župniku g. Končanu v St. Pavlu pri Preboldu: Velečasti gospod župnik! Lepa hvala za Vaše pisanje. Dolgo časa smo potovali po . . . , a pred 12 dnevi se ustavili v . . . , kjer se sedaj že 12 dni bije divja bitka, a noče in noče priti do odločitve. Veliko trpljenja in mraza imamo, a v tem burnem vojaškem življenju človek na vse to pozabi. Želja, da bi le že prišel zaželjeni konec, nas vse navdaja. Velike so množice ujetih moskalov, ki pripovedujejo, zlasti Poljaki, da so izgube na ruski strani neizmerno velike. Ravno ko pišem, je zadela granata v zemljo, vzdignila ogromno maso zemlje in zopet je vse mirno v okolici. Bog me obvaruj nesreče! Oh, ko bi videli, kako pridni so naši vojaki in kako marljivo molijo — v rovih. V eni roki puško, na zemljo naslonjeno, v drugi pa rožni venec. Res, tukaj so drugače še tako mrzli katoliki lepi vzgledi pobožnosti. Ni razlike med višjim in podrejenim, vsi smo enaki. Prisrčne pozdrave!

Štiri vojake je dala Cirilova tiskarna cesarju. V vojake so bili letos potrjeni štirje mladeniči, ki so bili uslužbeni v naši tiskarni in sicer: uradnik Zadrudne Zveze Orel R. Bende, stavca T. Robar in Fr. Bračko ter strojnik J. Heiter.

Odlikovani poveljniki. Vojaški naredbeni list od dne 4. novembra prinaša sledeča odlikovanja armadnih poveljnikov in generalov, ki so se junaško vedli na bojišču. Viteški križ Leopoldovega reda z vojnim okrasom in priznanjem radi junaškega zadržanja pred sovražnikom je dobil podmaršal nadvojvoda Peter Ferdinand, poveljnik 25. infanterijske divizije; veliki križ Leopoldovega reda z vojnim okrasom in priznanjem radi vrlega postopanja kot armadna poveljnika sta dobila general kavalarije Eduard pl. Böhm-Ermolli in general pehote Svetozar Borojevič pl. Bojna; komanderni križec Leopoldovega reda z vojnim okrasom in priznanjem radi junaškega zadržanja pred sovražnikom je dobil podmaršal Alfred Krauss; red železne krone II. vrste z vojnim okrasom in priznanjem radi junaškega zadržanja pred sovražnikom so dobili: podmaršali Viktor plem. Scheuchenstuel, Stefan pl. Sarkotič, Klavdij Czubka, Karl Scotti, Ignacij pl. Korđa, Adolf vitez plem. Brudermann (njegov na bojnem polju umrl brat, bivši poveljnik armade, katere del je tvoril III. arm. zbor, je s krstnim imenom Rudolf), Arpad Tamaszy pl. Fogaraš ter generalni major Peter Hoffmann.

Podpredsednik Zveze Orlov, priljubljeni gosp. Aleksander Jelčičnik je prispel ranjen v Ljubljano. Ranjen je v levo roko in se zdravi v liceju.

Ranjen slovenski učitelj. G. F. Žager, učitelj na celjski okoliški deški šoli, piše iz bolnišnice v Hermannstadtu na Sedmograškem, kjer leži ranjen, svojemu prijatelju g. Bruno Rotterju, v Cirilovi tiskarni, dopisnico s sledečo vsebino: Zanesli so me že z bojišča v to lepo mesto. Zadel me je krogla v desno nogo. Bil sem že operiran, ker je bila noga zastrupljena vsled dolge in mučne vožnje. Bolečine so nepopisne. Brat še živi na pol. Ne veš, kako je hudo. Da bi le še enkrat videl svojo ljubo domovino in srečen bi bil — a kje s m sedaj. — Bodi prav pristrčno pozdravljen.

Slovenski učitelj umira na koleri. Učitelj Vid Jurko iz Dola pri Hrastniku služi kot korporal pri 26. domobranskem pešpolku v Galiciji, piše svojemu prijatelju g. Rotterju: Kako nam gre, si lahko misliš. V neprestanem ognju smo že od 16. oktobra. Dne 11. oktobra sem dobil „ognjeni krst“. Glavno je, da sem še živ, ker veliko mojih tovarišev je že pobrala bela žena. Bog se nas usmili, če ne bo kmalu kake rešitve. Učitelja: Žagar mlajši je ranjen, starejši se pa bori s smrtjo (obolel je na koleri). Vreme imamo žalostno kot so. žalostne naše misli in otožni obrazi. Bog že daj konec naši pokori ter že skorajšnje svidenje na zelenem Štajerskem. Perilo bi rabil krvavo. Pisal sem že velikokrat domov, pa brez uspeha. Nemara, da se naša pošta izgubi na daljni poti. Kaj je novega v Mariboru? Z Dolinškom sem bil skupaj. Te prav lepo pozdravlja. Sedaj je postal računski podčastnik. Ležimo v zemlji kakor krti. Zato smo več ali manj bolehnii. — Srčen pozdrav!

Ranjen slovenski odvetniški uradnik. Neki mariborski Slovenec je dobil od odvetniškega uradnika Fr. Pajnharta z bojišča dopisnico, na kateri piše: Nisem mislil, da se boče želja g. Rotterja, da pridem v Maribor, če bi bil ranjen, mogoče tako kmalu uresničila. Bil sem v ognju od 11. do 30. oktobra. Bijemo namreč veliko bitko že 4 tedne. V petek, dne 30. oktobra popoldne pa me je zadela ruska krogla ter mi prevrtila levo spodnjo nogo. Nahajam se sedaj na poti v bolnišnico. Kam, ne vem. Bom tako prost ter bom naznanil svoj naslov. Pozdravljam najiskrenejše vse domače znanee in prijatelje! Na veselo svidenje!

Odlikovani gasilci. Kakor poroča „Naredbeni List“, je namestnik odlikoval s častno kolajno za 25-letno službovanje pri Gasilnem društvu Ferdinanda Mlinariča, Ivana Potočnika in Avgušтина Rožmana pri Sv. Trojici v Slov. gor.

Hoče. Letos v poletju je nekega dne izginila iz naše župnijske cerkve zastava našega Orla in mladeniške Marijine družbe. Samo nekaj Hočanov bilo je tako srečnih, da so znali, kje se nahaja naša lepa zastava. Uboga zastava je bila več kot dva meseca v temnici. Govorilo se je, da Orli zastave sploh ne bodo več dobili nazaj. A prišli so zopet drugi časi. Nek ljubljanski gospod so napravili belo pisemce in to pisemce je imelo tako moč, da je prve dni v novembru lepa orlovska-Marijina zastava prišla zopet nazaj na svoj prostor, katerega ji je že ob njeni blagoslovitvi dovolilo in določilo cerkveno predstojništvo. Mi stojimo pod Marijinim varstvom.

Celjski okrajni pomožni odbor ima dne 16. novembra sejo za celjski okraj, dne 17. novembra pa za laški okraj. Začetek obojekrat ob 10. uri popoldne.

Sv. Jurij ob juž. žel. Volitve v okupaciji Sv. Jurij ob juž. žel., ki so se vršile dne 28. in 29. prosinca 1913, in v katerih je zmagala S. K. Z. na celi črti, so potrjene. Točka za točko od priziva je odbila kot neutemeljena.

Ustavljena disciplinarna zadeva. „Sl. N.“ je svojočasno priobčil notico, da je odvetniška zbornica v Gradcu uvedla preiskavo zoper dr. Benkoviča na ovadbo poslanca dr. Kukovca, ker je dr. Benkovič na javnem shodu v Rajhenburgu dne 23. novembra 1913 dopisniku očital dobičajskost v zadevi sanacije posojilnice v Šoštanj. Dr. Benkovič se je zagovarjal,

da je na dotičnem shodu izustil le to, naj dr. Kukovec glede posojilnice v Šoštanju ne govori o svojih zaslugah, ampak k večjemu o svojem zaslužku; to so potrdile tudi nekatere pišice. Disciplinarni svet je te dni obvestil dr. Benkoviča, da ne najde nobenega poudara, zoper njega disciplinarno postopati, ker dr. Benkovič z dokazanimi besedami ni prekorajčil mej dopustne kritike, med tem ko nadaljne očitane mu izjave na istem shodu niso dokazane. Tudi kazenska zadeva zoper dr. Benkoviča je bila ustavljena, ker sta deželni in državni zbor odklonila zahtevo sodišča, izročiti ga v svrhu kazenskega postopanja, ker je dr. Benkovič ravnal v izvrševanju svojega poslanskega poklica. — S tem je ta zadeva po dolgotrajnih preiskavah končana.

Zadnja poročila, došla v pondeljek, 9. nov. Kratki uradni poročili.

Dunaj, dne 7. novembra.
Generalmajor pl. Höfer, namestnik avstrijskega generalnega štaba, uradno razglša:
Položaj na severnoizhodnem bojišču (proti Rusom) je nespremenjen.

Dunaj, dne 8. novembra.
Na severno-izhodnem bojišču se tudi včeraj niso vršili nobeni boji.

Pred zimo ne bo večje bitke.

Frankobrod, dne 7. novembra.
Angleški časnikarski urad je dobil iz Varšave v London od svojega vojnega poročevalca v ruskem taboru sledeče poročilo:

Umikanje nemških in avstrijskih čet na Rusko-Poljskem je prostovoljno, dobro premišljeno ter se je izvršilo v popolnem redu. Pred zimo ni pričakovati, da bi nemške čete v večji meri napadle rusko armado. Radi tega tudi ni pričakovati, da bi se pred začetkom zime razvila kaka večja bitka na bojišču proti Rusom.

Rusi zbežali iz Bukovine.

Budimpešta, dne 7. novembra.
Posebni vojni poročevalec madžarskega lista „Pester Hirlap“ brzojavlja iz Černovic:
Na poziv bukovinskega deželnega predsednika grofa Meran so danes odpotovali mnogi upravni uradniki bukovinskih mest in občin, da prevzamejo zopet uradne posle. Že dva dni prevažajo železnice mnogo beguncev nazaj v Bukovino.

Naše čete so ob reki Stry dosegle velike uspehe. Mesto Skole (južno od Lvova ob Karpatih) je v naših rokah. Na mnogih krajih se je sovražnik kar v velikih množinah udal. Rusi so v krajih, ki so jih zapustili, zažgali mnogo vasi ter so počenjali posebnost z rumunskim prebivalstvom velike grozovitosti.

Rusi pregnani iz okolice Črnovic.

Budimpešta, 6. novembra.
Budimpeštanskemu listu „Az Est“ se poroča iz Črnovic: Severno-izhodno od Kuty-a zasledujejo avstrijske čete Ruse, ki beže čez Kilince. Istočasno zasledujejo avstrijske čete Ruse, ki beže čez mestce Snyatin.

Ob reki Prut se ni nič pripetilo. Severno od Črnovic proti Kucurmiku prodirajoče avstrijske čete so razpršile Ruse in jih zasledovale. Rusi so imeli 300 mrtvih in 900 ranjenih vojakov, ujetih je pa bilo 250 Rusov.

Naši ujeli 1700 Srbov.

Dunaj, dne 7. novembra.
Z južnega (srbskega) bojišča je došlo sledeče uradno poročilo: Napadi naših čet na sovražnike, ki so se v prostoru pri Cer-Planini (706 m visoka gora južnoizhodno od Šabca in izhodno od Lješnice) in na južni strani Šabca zavarovali v visokimi in gostimi plotovi ter žičnatimi ograjami, počasi napredujejo.

Včeraj (6. nov.) smo zavzeli višine pri Misarju (5 km južnoizhodno od Šabca), ki so v vojaških ozirih zelo važne. Ujeli smo tudi 200 Srbov.

Skladno z zgoraj omenjenimi boji se je včeraj tudi pričel napad na dobro izbrane in močno utrjene sovražne postojanke pri mestu Krupanj (zahodno od Valjeva). Podrobna poročila se danes še ne morejo objaviti. Celotno vrsto srbskih utrdb so včeraj naši v hudem boju in z junaškim naporom z naskokom zavzeli. V tej borbi smo ujeli kakih 1500 Srbov ter zaplenili 4 topove in 6 strojnih pušk.

Izborna razporejenost in stanje naših čet nas navdaja z upanjem, da bodo naše borbe in načrti v Srbiji imeli ugoden uspeh.

Napredovanje pri Krupanji in Kostajniku.

Dunaj, dne 8. novembra.
Na južnoizhodnem (srbskem) bojišču so se včeraj vršili celi dan boji na vseh črtah z običajno srditostjo. Vključ krčevitemu odporu sovražnika, ki je izdal geslo „do zadnjega moža“, so zasedle naše čete v prostoru okoli Krupanje okop za okopom. Danes ob 5. uri zjutraj smo naskočili in zavzeli tudi zelo važno

opirališče pri Kostajniku, ki je veljalo za nepremagljivo. Število ujetnikov in ugrabljenih topov še dosega niti približno ni znano.

Izlet na srbsko bojišče!

Z gališkega bojišča se poroča dne 7. novembra, da v Galiciji sedaj nekaj časa ne bo bojev. Ta odmor bodo časnikarski poročevalci na bojišču uporabili za to, da napravijo te dni izlet na srbsko bojišče.

Naši vrli vojaki vzeli Srbom celi železniški voz.

Budimpešta, dne 7. novembra.
List „Budapester Hirlap“ poroča iz Mitrovice: Avstrijske čete so južno od Šabca na črti Loznica—Šabac odvzele Srbom celo dobro ohranjen železniški vlak z veliko množino streliva.

V bojih za Šabac so Srbi izgubili glavo. Srbske čete so kar slepo bežale, kamor se je komu zljubilo. Vsled velike zmešnjave v srbskem taboru so Avstrijci uplenili več tisoč glav govedi, svinj, strojnih pušk in streliva.

Boji s Črnogorci.

Kodanj, dne 7. novembra.
Angleški list „Daily Telegraph“ poroča iz Londona, da so se zadnje dni med Avstrijci iz Črnogorci razvili prav živahni boji. Vsled močnega ognja avstrijskih topničarjev in streljanja z ladij so bili Črnogorci vrženi iz svojih postojank. Avstrijski zrakoplovci so na svojih poizvedovalnih poletih natančno opazovali sovražne postojanke ter so prinesli poročila. (Boji, o katerih govori to poročilo, so se vršili najbrž med Lovčenom in Kotorjem.)

Naš cesar in sultan.

Carigrad, 7. novembra.
Naš cesar je v posebnem brzojavu izrazil sultanu svoje veselje, da se je pomorski boj v Črnem morju tako uspešno končal, ter želel sultanu srečo v bodočih bojih. Sultan se je cesarju za prijateljske želje brzojavno zahvalil.

Turki prodirajo v Egipt.

Carigrad, 7. novembra.
Turške čete, broječe 8000 mož, so prekorajčile egiptovsko mejo in so prijele Angleže na več krajih. Beduinci so napadli Angleže na nekaterih postojankah in jih vznemirjajo neprestano, vsled česar je prodiranje turških vojakov zelo olajšano. Zadnji napad Beduincev je imel uspeh, da so Angleži bili premagani.

Uradno poročilo o prodiranju nemških armad.

Berolin, dne 8. novembra.
Iz velikega vojnega stana z dne 8. novembra popoldne se poroča:

Nemške čete so včeraj, dne 7. novembra, nadaljevale napade pri Ypernu in zahodno od Lille.

Na zahodni strani gorovja Argonnen so nemške čete zavzele važno višino pri Vienne le Chateau, za katero so se bili boji cele tedne. Nemške čete so zaplenile 2 francoska topova in 2 strojni puški.

Sicer se pa tega megle dne ni pripetilo na zahodnem bojišču nič pomembnega.

Z izhodnega bojišča ni nobenih novih poročil.

Nemška trdnjava Tsingtau padla.

Berolin, 7. novembra.
Reuterjeva brzojavka javlja uradno iz Tokija, da je padla dne 7. novembra zjutraj po junaškem odporu nemška trdnjava Tsingtau.

Japonci in Angleži so začeli obstreljevati trdnjavo Tsingtau dne 25. avgusta. Dne 1. novembra se je vršil splošni napad na trdnjavo s suhega in od morske strani. Dne 3. novembra so utihnili topovi v vseh predutrdbah, le dve predutrdbi sta še odgovarjali na sovražni ogenj. Istega dne je napravila posadka trdnjave izpad. Dne 4. t. m. so pa Japonci naskočili predutrdbo Iltis, ki je bila najmočnejša izmed vseh utrdb Tsingtaua. Japonski topovi so utrdbo Iltis popolnoma porušili.

Nemško naselbino Kiaučou v izhodni Aziji, na kateri se nahaja trdnjava Tsingtau, je Nemčija vzela v najem od Kitajske leta 1898. Naselbina in zaliv Kiaučou se nahajata ob južno-izhodni strani polotoka Šantunga. Uhod v pristanišče je širok le 3.4 km, in nudi ladjam pred viharji varno zavetišče.

Za naselbino Kiaučou so žrtvovali Nemci mnogo denarja, da jo povzdignejo v trgovinskem oziru. Japonci so se sicer izjavili, da bodo izročili Kiaučou Kitajski, ne ve se pa, če bodo držali dano besedo.

Buri ustajajo.

Berolin, dne 7. novembra.
Angleško južno-afrikanško bursko kolonijo (naselbino) Oranje, katero so svoj čas Angleži v vojski z Buri zasedli, je proglasil general Dewet za republiko. Tudi druge države ob reki Oranje so se baje že združile z novo republiko. V mestu je imel general Dewet govor, v katerem je rekel: Nekateri prijatelji so mi svetovali, naj še nekoliko časa počakam, da bodo dobili Angleži močnejše udarce. Toda pod mojo in mojega ljudstva čast je, da bi se sunilo mrtvega psa v vodo. — Govor kaže, da Angleži pri Burih niso priljubljeni!